PSEVDO-MEDICORVM ANATOMIA.

551. a. 1. 3

In qua maxima improborum et indoctorum turba sub Dio enudatur, quos aut subdola pietatis pelle velatos, aut insolenti scientiæ fumo seù fuco obductos, vel irreligio mera, vel rapax auaritia omnes vltrà impudentes ad medicinæ praxin egit præcipites.

Authore PETRO BOVVNEO, *olim* Oxonienſi & Somatochriſtiano, nunc Collegii Medicorum Londinenſium *Socio.*

LONDINI,
Excudebat AVG: MATHEVM.
1624.

REVERENDO VIRO,
Domino Doctori MONDEFORD, Collegij Medicorũ Londinensium Præsidi, Electis, Senioribus, cæteríſq; eiuſdem Collegii Sociis, viris *doctiſsimis, Medicis præſtantiſsimis, Collegis ſuis amantiſsimis*: In obſeruantiæ & amoris ſui teſtimonium, & ſe, & ſuam *Pſeudomedicorum Anatomiam*, Carmine Hexametro enudatam, enucleatam offert Dedicatq;.

QVòd me in ſocietatem veſtram vno conſenſu omnes iampridem admiſiſtis, vnà vos omnes alloquor, ſaluto veneror, & prò veſtro in me fauore gratias habeo, quas poſſũ, maximas: Quòd diù vobiſcum non ſum conuicturus, hoc ſolùm valetudini, quam ægrè nimis fero, nec ſum diutius ferendo, vt tribuatis ſpero, non animo inconſtanti aut fluctuanti, aut veſtram pertæſo ſocietatẽ, quam vnicè

amplexor, cum obseruantia & officijs prosequor, & dum in viuis fuerim, (quo me cúnq; rapiat tempestas, fortuna, fatum) me collegam vestrum, vestra cum venia non verebor dicere, affirmare, gloriari: æqui vi spero, boníq; consulatis hoc Poemasium, sat scio rude & indignum vestri Collegij, vestris ordinis Socio: in quo, licet proprio. veræ Poesios & doctrinæ meæ defectus ostendam; & nævos illos seù verrucas celasse esset satius; plures tamen Pseudomedicorum fucos dolósq; detegam, quos iamdiù par fuerrt propalari, & sertò iàm patefactos eliminari, exterminatos prorsùs aboleri. Sic vestra vigeat Societas, nomen, dignitas: quod ex animo optat & precatur

Vester,

PETRVS BOVVNEVS.

Doctori

Doctori Fox, et Doctori Gvlston,
Amicis ſuis, optimè de ſe
metentibus.

PRimum Officii locum vendicat obſeruantia quam debemus *Senioribus*, gratitudo proximum, quam amicis & beneuolis. Beneuolentiam oſtendiſtis & amorem: immò præſtitiſtis, magnum mihi fateor in partu certè & vagatu Societatis meæ: quem, ſi proprias reſpitiam vires, infirmum, mox veſtris beneficentiis validum effeciſtis, & conſtantem: annon gratias rependam ſaltem? Immò coràm omnibus? Non ſtomachentur alii, quibus notus eſt ille fauor. Vos vero dignemini, vt hæc, quam vobis offero, etiam fauoris veſtri afflatu, gratior reddatur Anatomia, & fœlicior

Veſter

Petrvs Bovvneys.

Doctori Gvin, Amico ſuo *veteri & probato.*

ANatomicam illam diſſectionem, quam in manibus me habere pridianus erat ſermo, nùnc poſtridiè ad te mitto, viſendam, perlegendam. Præteriere iàm anni ferè quadraginta, nondùm tamen ſum oblitus, ſurrepta quædam mihi Carmina, in tuas incidiſſe manus, nobiliſſimis quibuſdam fæminis, coràm multis exponenda: quantas in me laudes tranſtulit, quantum mihi præmium attulit tua candida expoſitio, doctior tranſlatio, nunquam excidit è memoria. Vtinàm huiuſce rudis Anatomiæ, quam Præſidi, Collegis, tibíq; inter Collegas ex amicis antiquiſſimo, non minus candida fuerit cenſura tua & interpretatio, vt lætior multo, & ſi non ditior, certè fiat locupletior

Tuus

PETRVS BOVVNEVS.

Lectori

Lectori Beneuolo & æquo.

FOrsan hanc Anatomiam Collegis oblatam meis, communicabunt etiam illi amicis & notis suis: Nec feram iniquè, modò non iniquis. Lectores cupio, amplexor Beneuolos, pauci non maleuoli, æquos vero suspicor vt non homines: Quis inter homines æquus? Lectores inter non iniquus? Corrupti Mores, corrupptæ Leges, corrupti Iudices, vbiq; vndiq; exclamantur; & ego Lectorem inueniam non iniquum? Hunc non laudat sed suspicit; non deperit modò sed & omnibus honorum titulis sublimat

Tuus

Petrus Bowneus.

Libel-

Libellus ad Dominum.

HEi mihi quid faciam aut quò vadam neſcio: paruus,
Pauper, et incultus, ſine velo aut veſte Libellus,
Et magnis tamen, et fanſtis, cultiſq; ferendus,
Tractanduſq; viris: intùs verſandus et extrà,
Luſtrandus claris et perſenſendus ocellis:
Hoſpes *factus erit, mox vt me conſpicit,* Hoſtis:
Hei mihi, perpetuis præſtat latitare tenebris.

Dominus ad Libellum.

PAruule perge tamen, nec quid vereare Libelle,
Non loca Barbarici moris malè culta viroſuè
Antè ſalutatum temittam: ſed loca grata,
Atq; viros omni candoris melle benignos
Ibimus; hinc erimus comites, & adibimus vrbà,
Sunt mihi nota ſatis loca quæ contingere poſſis,
Hoſpitiumq; ſui quod non faſtidit amantes.

Errata ſic corrige.

PAg. 2. lin. 18. eloquens, lege, elegans. pag. 5. lin. 3. hic Canoneſt, lege, iſte Canon & lin. 12. Iunior, lege, iuuenis. lin. 13. puri, lege, puriq; lin. 23. vel, lege aut. lin. 27. Natibus, lege, Clunibus. pag. 6. lin. 19. ſtatim, lege, talem. lin. 21. non ſic olim fortes, lege, ſed fortes non ſic. pag. 7. lin. 2. Vappa ſis, lege, Sis vappa. & lin. 22. labia, lege, labráq; pag. 9. lin. 2. omne genus, lege, genus hoc. pag. 13. lin. 9. quod olim, lege, quondam vt.

PSEVDOMEDICORVM ANATOMIA.

BElla nec Arma cano, non ſunt ea verſibus apta
Materies noſtris: ſunt nobis obuia paſſim
Facta nefanda ſatis, ſcelerata atq; horrida facta:
Quotidiè cædes cernas, & corpora humantur,
Humano cunctæ rigantur ſanguine terræ,
Nec morbis tamen hæc fiunt, nec viribus enſis:
Auctores tantæ cladis, tantæq; ruinæ
Dicere fert animus, mores & facta referre,
Ampullas, faſtus, fumos oſtendere, & vndè
Naſcitur hæc rerum facies monſtroſa: Deus quis,
Vel Dæmon peperit potius, vel origo malorum
Ambitio, vel amor lucri, vel turpis egeſtas,
Altáue cognitio, ſiuè ignorantia cæca,
Seu mendax pietas, cunctorum lerna malorum.
Non audet Stygius Pluto tentare, quod audet
Inprimis *pinguis Monachus*, vel *Apoſtata Frater*.
Pinguis Popa timens gracilis fieri, ille lupanar
Non intrat; Fraterq; ſalax intrare popinam,
Nè mora ſit, non vult: geniis indulget vterq;
Spiritus hunc agitat, caro vilis vellicat illum;
Hic veneris ſtimulo, ventris magis ille coactus:
Alter amat pulchræ faciem formamq; puellæ,
Gallinam meliùs teneram diiudicat alter,
Atq; oui faciem longi plùs diligit albam.

Liber vterq; satis, cum iàm sua claustra reliquit,
Quid primùm Monachus? ventri vt benè consulat, omnes
Scire cibos cupit, & varios distinguere doctus
Seligit, & potior quæ sit coctura, quibusq;
Herbis, seminibus, nasitè & aromata sentit
Quêis coquere & condire queat coquus optimus: indè
Clynicus emergit: nouit *Promethea* primùm
Mactauisse boucm *Cereri:* vix approbat, atq;
Aut vaccam, aut vitulum potiùs, saltemuè inuencam,
Masculum & agniculum laudat cum rore marino
Assum; & nè noceant humores, garyophillos
Adiicit. Imbelles bellè scit quærere Damas,
Ceruos & lepores, & quo farcimine captos,
Assos vè elixos, quali lardo artocreatos.
Non fugiunt Aues illum quocunq; volantes:
Anseris ille iecur primùm (quod amauerat olim
Sessius, aut *Scipio*, vel fert vt fama, *Metellus*)
Hic amat: & carnis quia scit præstare saporem,
Christicolis, ait, hæc posthàc: non danda *Iudæis*.
Nec caro Perdicis quià non erit esta, peribit,
Sacra *Ioui* quondam, necnon sacrata *Latonæ*:
Nec quià lasciua est, duplici vel corde comestur,
Sed quià ventriculum firmare & fistere fluxum
Creditur, & rarò quià sicca in ventre putrescit.
Inguina torquatos etsi tardare columbos
Nouerit, hic pinguem se mallet, quàm esse salacem,
Pascitur & iuuenes Pipiones, verò Pauonem
Horret, nec tanti est eloquens *Hortensius* illum
Inferat vt mensis, vel persuaderet edendum:
Pluris *Alexandri Magni* quià magna, valebit
Mulcta, melancholicum nè quis iugulare Pauonem
Audeat: huic Turdus sit gratior atq; cothunix,

Aut

Aut turtur, multùm nutrit, sic *Auerrhoes* inquit.
Atq; modum præter quià diligit ostrea, cancros,
Lampretas, mullos Troctas; quia Carpio cordi est,
Suauis odor, suauis gustus, sua quæq; colorem
Excrementa ferunt *auratum*, & vescitur *auro*
Vt referunt, ergò stagni fluuiisq; marisq;
Piscatur pisces, benè scit quoscunq; palato
Vt gratum faciat: cupit omnes scire liquores
Præter aquam: tamen hanc, quià magni dicitur vsus
Extremis audet tantùm gustare labellis:
Quod satis est, placidè Cereuisia guttura transit,
At calices poscit maiores, nobilis alla,
Sed vina ô diuina placent in viscera mitti,
Et nisi damnosè bibimus, chonchylia, rhombi
Ilia damna ferunt, nisi turgent ilia vino:
Credas Vibidio, vel cæcus credat *Homero*,
οἶνος enim Græcis ἀπὸ τῆς οἶνωπος inquit,
Alba rubris, antiqua nouis, & dulcia acerbis
Non operæ illius precium est distinguere: vires
Ille inuestigat: cum vino vt pabula prosint.
Vtq; nocent, parochi nasum nec tingere possint,
Vt Nasideini: si sumpta vt regula monstrat,
Quandò, quid, & post quod, quid cum quo, quomodo
Iurares *Caij* longè superare *Magistrum*. (quantum.
His gradibus tandem sibi nactus *Apollinis* artem,
Nescio quid *Monachus* foret iste moratus in autro,
Quiduè preces possint, vel quid prodesse Cucullus
Altera doctrina est, sic fiat & altera vestis:
Non prece sed pretio posthàc sibi vendere par est
Quam studio & praxi partam sibi possidet artem.
Fas putat omne forum posthàc spectare, lucrumq;
Omne bonum putat esse sua quod colligat arte.

Quis negat? est medicus: prima artis limina libans
Se culmen tetigisse putat, dare pharmaca & audet.
Sed quid *Frater* ait, cui vires corporis atq;
Ingenii dotes fratrarunt? non sibi natus
Sed prodesse aliis, iam protinùs ergò talentum
Omne quod inuitus sibi longo tempore claustris
Occuluit, palàm faciat: quo numine morbos
Persanare valet, Medicorum turba priorum
Quos nunquam agnouit: tantum & plorare videntur
Præsentes Medici, nunquam curare: diæta
Et facili, & minimo curat medicamine *Frater.*
Ventriculi inprimis si virtus languida, seu vis
Laxa nimis renum fuerit, seù lapsa potestas
Corporis ex veneris, sæpè vt contingit, abusu:
Maturate, inquit, *Phasenq;* ad *Colchidis amnem*
Ite, atq; illic auem, licet & magni emptam, *Phasianum*
Ferte, facit sanum quià, vulgo dicta *Fasanum.*
Ferte huc cuniculum, properè huc afferte caponem:
Ista citò & facilè nutrire cibaria certum est;
Queis si continuò tibi non videare refectus,
Continuò possum restauratiua parare
Mespila, castaneas, pistacia, punica mala,
Persica, & alterius generis cydonia, sorba,
Cuncta parare queo quot terra, aer, omne vel æquor
Vsibus humanis pandunt, morbisuè medendis.
Agninos mihi ferte pedes, aut ferte caprinos,
Aut præ aliis testes gallorum, eryngia, bulbos,
Cætera quæ affatim nutriunt, valideq; sopitam
Vim stimulant: sunt hec arcana, probata,
Doctrinæq; meæ locupletes sunt mihi testes:
Hinc mihi plaudo, grauis cùm me censura grauaret
Siuè canon premeret iuris sine iure: Sacerdos,

Frater

Frater nec Monachus, nec Presbiter audeat vllus
Dicere se medicum, nè vnquam muliebria tractet.
Impius hic Canon est, rigidus nimis & nimis arctus:
Expungi meritò dignus: Fraternè sororem
Non lapsam attollat, vel non succurrat egenti?
Nec Medicas adhibere manus permittitur ægræ?
Hunc Canonem cupiat stultus seruare Sacerdos;
Seruus nemo sapit, seruus timet & nihil audet:
Presbiter effrænis, liber, quam nouerit artem,
Mille vetent Canones, tamen hanc exercet, & audet,
Non audet Stygius Pluto tentare quod audet.
Falleris, & tantum *iunior Fraterculus* audet,
Semidij et Zelo, puri putiq; Ministri:
Amplius hi quamuis non publica pulpita tangunt,
Vlteriùs nec sunt animas occidere passi,
Extemplò fiunt Medici, doctiq; putantur
Ex Templo: curant, si fas sit credere, morbos
Omnigenos, omnis generis sua pharmaca præbent
Lurida Linigeri miscent aconita Ministri,
Non audet Stygius Pluto tentare quod audent.
Proxima gens istis surgit *Capitaneus Audax*,
Qui vel pertæsus belli sua castra relictus,
Vel ob commissum crimen depulsus aberrat,
Cernere cum faciem non amplius audeat hostis,
Aut pius in pugna nolens occidere plures
Fit Medicus, glandes & enemata suauia libans
Natibus Ægrorum, quod nec sua turpis egestas
Neue inhians lucri, vt faceret, spes vlla coegit,
Sed pietas animi, nolens sua dona tacere,
Cælitùs in castris sibi missa, *abscondere nolens*
Splendida sub modio sua lumina, pharmaca nempe,
Et preciosa quibus se restituisse saluti

Plures prô vero dicat, neq; credite, iactat,
Quàm quos in varia pugna dimisserat orco.
His vulgus facilè credens sua pharmaca sumit,
Pharmaca selectè Vomitiua, Cathartica, quæq;
Non audet Stygius Pluto tentare quod audet
Insignis factus *Doctor, Capitaneus audax.*
At tu Belligeri Dux & præfecte cohortis,
Cui clypeus datur Argiuus, fortisq; videris,
Macte tua virtute, & famam extendere factis
Hic labor hoc sit opus: quod si te *Castra* iuuarunt,
Non teneant te *Claustra* domi, nec iniqua taberna.
Quod tibi si lapsæ, vires, adimente senecta:
Saucia difficili vel sint certamine membra:
Nè tibi, quod nunquam docuit *Bellona*, videre
Artis Apollineæ Doctor, quam nescis ineptus,
Nescis & ignota tibi nè ampulleris in arte.
Nàm si fortè *Deus Medicorum* inuiseret olim,
Germanosq; sui natos tentaret, opinor,
Non medicum agnoscat statim, nec *Apolline* satum,
Ridiculè audacem sedite censebit *Agyrtam.*
Quidnam igitur faciam iàm fractus membra labore
Dux ait? hoc dicam, quondam vt *Veianius*, arma
Herculis ad *postem* donatus iàm rude figas,
Te quóq; post pugnas placidè in viuaria ponas:
At nollem stabulari, inquis, nec in otia mitti,
Sed partem in stadio nondum lassatus haberem
Vndè vndè extricem nummos, rem, tempus ad vsq;
Supremum, *propria sit nummus dulcis in arca.*
Siccinè tu nummos inhians per fasq; nefasq;
Coradas, frallens fuciisq; doliisq; popellum?
Perge, age, non sic olim fortes fecere Priores
Quorum fama viget celebris, nomenq; per orbem.

Perge

Perge, age, cúmq; pudor te non deterreat, audi,
Vappa sis & *Nebulo*, tandem *miser* esto libenter.
Sed quisnam est quem cerno procul! *Proteusne* marinus?
An *Prothous*, græcis quondam è doctoribus vnus?
Plotinus? an verò *Padalyrius*, arte medendi
Magnus apud *Danaos*, gnarus quoniam atq; peritus.
Cærulea iàm nùnc indutus veste videtur,
Atq; humeros suprà sunt candida lintea, dextra
Sæpè manu pecten, sæpè & cultellus eadem,
Sanguine fumantem mox cernere possis eundem,
Telaq; tractantem & vibrantem spicula dextra:
Hunc alium statim videas, seù *Papineanum*,
Seù quendam legum Doctorem iura docentem,
Cum quadam Venere & corpus, caput, osq; monentem:
Et iam fit Medicus, lotiumq; inspectat, & ægri
Contrectat *pulsum venarum*, hypochondria, ventrem
Molliter, & miror, si non compresserit imum.
Summe Deus quisnam est? qualis? vel quantus? & vndè
Venerit? Inquiram. Sua sunt insignia palam.
Pectine quem cernis scalpit caput, atq; capillos
Pectinat, erroneos sed forfice scindit acuta,
Posteà descendens ad malos, labia, mentum.
Corriget his crines; faciem vero irrigat omnem
Suauiter & barbam, quam candida lintea siccant.
Hic labor, hoc opus est, hinc *Barbitonsor* habetur.
Qui fit sanguineus, spurcus, fœdusq; cruore?
Horrida cur secum gerit Instrumenta? *Chirurgus*
Vtitur his, dùm vasa aperit, loculosq; recludit
Sanguinis atq; aliquas partes & membra coercens,
Putrida detruncat nè corpus corruat omne.
Hic labor, hoc opus est; hinc dicitur esse *Chirurgus*.
Conuenit Officio nomen, debentur vtriq;

Præmium

Præmium honosq; olim magno conceſſa *Chyroni.*
Sed bona pars horum proprio vel amore ſuperba,
Siuè pudore carens, ſeu capta cupidine falſa,
Non ſatis eſſe putat ſe dici poſſe *Chyrurgos,*
Nomina *Doctorum* niſi ſurripiant Medicorum,
Affectentq; alios, quos non mereantur honores.
Inde ſuperciliis tractis, humeriſq; retractis
Atq; toga aſſumpta, prægrandi conſule digna,
Magnificè incedunt, ceiſtas & cornua tollunt,
Quidni quoq; die phaleratus quiſq; per vrbem
Nutu ac voce graui iubeat ſaluere popellum?
Oſtendatq; caput ſolidum? oſtenteq; cerebrum,
Inſula Cos peperit nullum nec *Pergama* tantum?
Non audet Stygius Pluto tentare, quod audet
Hoc caput, hoc cerebrum, ſolo vel *pondere magnum.*
Proximus his *Oculiſta audax, Vagabundus Agyrta;*
Et qui omnes ſuperat *ciniflo Paracelſicus,* omnis
Empiricus, magno qui ſingula ſpondet hiatu.
Doctior *Hippocrate* eſt iſtorum quiſq; *Galenum*
Iudicio vulgi ſuperat *Satrapamq; Auicennam,*
Quos prior *Archiatros,* & dignè ſenſerat, ætas.
Ordine nunc medicam mulierum dicere gentem
Inciperem, interià ſed naſcitur ordo nouellus,
Ordo crucis Roſeæ, ſacer & venerabilis ordo,
ô nunquam dignus mergi ſub fluctibus, ordo,
Myſticus, & fallor niſi, miſcens ſacra prophanis.
Sed fluat, & *Gangis* ſeſe intermiſceat vndis,
Vndè olim *Antonius* numeroſo fænore diues
Abſtulit, & facilè *potabile finxerat aurum.*
Ille abiit, nec quicquam vltrà ſua pocula proſint,
Nec noceant, vtinam ſua, ſi commiſſerat vlla,
Et ſecum prorſùs fuerint delicta ſepulta.

Et

Et nùnc fæmineum placet istis iungere sexum,
Non minus audacem dare toxica, pharmaca vellem
Dicere, nämq; olim medicas exercuit artes,
Atq; perita nimis censetur gens mulierum,
Tempore iàm abs illo quo primùm conditur orbis.
Non domus vlla quidem est, aut saltem villa reperta,
In qua saga, nurus vel anus, vel fæmina prompta
Non medicas didicit vel non exercuit artes:
Artes faciferæ docuit quas *filia noctis*,
Filia Tartarei Regis, quæq; imperat vmbris,
Fataq; cælorum, terræq; mariſq; gubernat,
Multipotens Hecate, catulis quæ terror & horror,
Quorum atro prô more solet de sanguine pasci
Lurida dum sacra promiscet pocula dextra:
Granáq; tosta, meri vim, mella, coagula lactis,
Quiq; sub his latitant furtim dulcedine succos
Adiicit atq; viris hæc offert mista misellis,
Qui induti facies, vultusq; & terga ferarum,
Protinùs & sæui fiunt vrsiq; lupiq;
Has *Hecate* Magicas & miras calluit artes,
At non occuluit, sed plures hæc *Medicastras*
Fecit & instruxit primùm charam sibi *Cyrcen*,
Posteà *Medeam*, & *Suada natam Motacillam*,
Quæ quia amata *Ioui* sacro medicamine fertur,
Nominis illius fit Auis *Iunonis* ob iram:
Et sua quando parant seù pharmaca, siuè venena,
Seù quicquid posthàc faciunt *Stryges furiæuè*,
Nereides Nymphæ, mulierum, vel genus omne,
Ambubaiarum Collegia, Pharmacopolæ
Carne solent omnes præ aliis vesci *motacillæ*.
Sicut & *in motu* semper *cauda* est *motacillæ*,
Sic *agile ingenium* est *mulierum, garrula lingua*,

Plærumq; *absurda* est, vix vnquam fœmina surda;
à capite ad caudam prurit omne genus mulierum.
Sentio *veneficas mulieres*, & *medicastras*,
Nominis & famæ quas cura pudorq; reliquit:
Quas *Hecate* scires doctas, *Ereboq*; *oriundas*,
Quas scelus & sceleris patrandi amor occupat omnes:
Non quas possedit pietas probitasq; *Matronas*,
Virgineasq; *Choros* pudibundas & taciturnas,
Quarum facta ferunt virutem, dicta pudorem,
Vtráq; cælestes animas, cæloq; oriundas.
Absit vt has culpet *Musa*, aut perfundat aceto;
Absit *Apostolicos* vt carpat *Musa ministros*,
Aut verè *Puros* mea tangant Carmina *Fratres*.
Qui se *Scripturas* dicit callere *Sacratas*,
Nunquid ei liceat, dicat mihi, *mittere falcem*
In messem alterius? Reuerendus & Ecclesiastes,
Præco Sacer, sacri qui fundit semina verbi;
Christi commystes, & *inunctus chrismate sacro*,
Nunquid ei ingrato dotes & dona tacere
Atq; gradum reprobi *Simeonis* sumere fas est?
Qui quæcunq; volunt, faciunt, audentq; necesse est
Hos mala, quæ nolunt, iterúmq; audire patiq,:
Sic ratio suadet, legésq; ac iura *metiri*
Quèmq; suo modulo permittunt & pede: verum est
Atq; vetus, *Crepidam nè vir Sutorius vltrà*.
Fortè sed obiicias, quod sæpiùs accidit, & quod
Nuper erat nobis obiectum: *vir bonus & qui*
Doctus ità vt meruit *primarius* esse Sacerdos:
Hic mentis dubius iàm, *relligionis* & *ergo*
Vtq; *Characterem*, cuiusq; pudètq; pigètq;,
Deleat, & patriam charam, patriosq; penates
Deserit, vt cum iam fuerit prouectior ætas,

Doctior

Doctior & fieret, meliorq; & ditior, arti
Incumbit, qua pauperiem, frigúsq; famémq;
Pellat, qua lætus multo impleat ære crumenam,
Cúmq; animas hominum nequeat sanare monendo,
Ægrotis liceat membris prodesse medendo.
Hoc petit, esto, habeat modò sit satis ille peritus
Atq; bonus medicus. Sed quî foret ille peritus?
Iàm serió quamuis serò pro more *Catonis*
Qui *Græcum didicit* ferè *octogenarius alphà:*
Sic tandem in seniò medicos euoluere libros
Incipit, & quæcunq; legit *medicamina*, primùm
Offert pauperibus, námq; est *occasio præceps*,
Posteà diuitibus, quorum iactura putatur
Maior, maioris pretii medicina paratur,
„(Námq; iuuare solent meliùs quo charius empta)
Et longam quamuis *Dictator maximus* artem
Dixerat, ista cito & facili pede transiit omnem.
Ars nec præceptis, nec multo est parta labore,
Sed miro *transmissa* modo (sic fauit *Apollo*)
Milesio quondam vt fertur fauisse *Thaleti*,
Aut summo ex septem sapientum stirpe *Bianti*,
Quèis Tripodem è Delphis misit; sic mensa Triposq;
Donantur medico sine lucta aut puluere *nostro*.
Vel, malè ni memini, tàm occulta scientia missa, et
Tecta *Pythonis* erat corio quem cæsit *Apollo*,
Quod mensam & Tripodem *Phœbi* velauerat antè.
Ergò, *vir* iste *bonus*, miranda & sorte peritus,
Quandocunq; Diis offert sua sacra precesq;
Non Lupus, aut Porcus, nec Sus sua victima sunto,
Nec simulachra hominum, *Tyberim* deiecta placebunt,
Ast homines ipsi, pueri, iuuenesq; senesq;,
Impunè medico quos *tanto occidere fas est:*
Et redolere solent ea cuncta cadauera, tanti

Cæsa manu medici & terræ mandata parenti.
Victima nulla *Ioui*, nec *Phœbo*, nulla *Saturno*,
Iunoni antè omnes, nec gratior vlla *Dianæ*:
Testis *Carthago* est, *Tellus* est *Taurica* testis,
Omnis & humano testatur sanguine terra
Placari haùd aliter debere Deósq; Deásq;:
Virgil. *Sanguine placastis ventos et virgine cæsa.*
Macte ergò primúmq; tuos ornare memento
Gemmato digitos auro, sis lautus amictu,
Sisq; grauis vultu, semper tamen esto *Cynædus*,
Et quoties ægri sit sors tua tangere pulsum,
Cernere vel lotium populo spectante, *supernè*
Attollos oculos, tûm si quod fortè iuuamen
Senserit ægrotus, facit hoc mihi magnus *Apollo*,
Sis, memor vt clara resones & voce sonora.
Cúmq; perire alios cernas medicamine sumpto,
Causeris superos omnes & *Fata*, *Iouisq;*
Prolem, quæ cunctos mortales læserit, *Aten.*
Præcipuè caueas nè quis te labra mouentem
Conspiciat, capiatuè canentem, Pulchra Lauerna
Horat. *Da mihi* fallere, da iustum sanctúmq; videri,
Noctem peccatis, & fraudibus obiice nubem.
Hæc *impostorum* pietas est, hæc *Nebulonum*
Relligio, aucupium facta est, medicina venenum.
Fallere nàm primùm discunt, vt perdere possint:
Et facilè fallant sancta sub imagine praui,
Et temerè perdunt solo qui nomine docti:
Conspicui tamen & vultu cultúq; superbi.
Hæc species vulgi semper perstringit ocellos,
Sensusq; vt sensu sine sic mirentur *Asellos*,
Sentiat & *Cathedræ Medicorum* iure locandos,
Quos fortuna simul cum vulgo cæca rependit
Muneribus, rarò sua confert dona merenti.

Hæc

æc mecum meditari & per tractare frequenter
Cum solus fuerim solitus: dùm deputo mecum
Quàm sacræ leges, & quanti ponderis extant,
Quarum ope *Carnifices, impostoresq;* dolosos
Indoctos, prauos, Pistrino & carcere dignos,
Et frænare queant facilè Collegia nostra
Et punire omnes, patria vel pellere saltem,
Nec surdos videam nec cæcos sceptra tenentes,
Absit vt *ignauos censores*, vel *seniores*
Dicam: sed quod olim *Silius* dicebat inanes
Cœlos esse, Deos nullos, quià se esse beatum
Viderat, hæc quamuis blasphemo iterauerat ore.
Harpalus & quondam quià longo tempore *Prædo*
Vixisset, Diuis fertur fælicior ipsis,
Et contrà insurgit cœlestia numina testis:
Sic impostorum & nebulonum turba beatos
Dum se conspitiunt, sannis & scommate tangunt
Archiatros, censent nullius roboris esse
Principibus quondam sua missa diplomata sacris,
Leges, Iura, Statuta, Ritus, Priuilegia, Mulctas,
Omnia contemnunt, socios, collegia nulla,
Nullos præfectos, nullas se cernere mulctas,
Dumq; hæc cuncta ferunt, se iactant esse beatos.
Summe & sancte Deus, qui dirigis omnia, & omnes
Scire facis rectè, medicæ fic consule genti,
Vt perfectè artem discant, vel protinus artis
Expertes, ægrè licet, vt fateantur honestè,
Nè plures horum culpa mittantur ad orcum.
Nàm quo cuiq; ægros fas est occidere plures,
Plus sapere, & plures nummos corradere certum est:
Quo plus nummatus, plures acquirit amicos:
Interea medicus melior sed pauper egensq;
Nescius aut nolens medicam cum pluribus artem

Sic

Sic facere, est vilis pretii, minimiq; putatur
Iudicii, quamuis nec doctos semper egenos,
Nec benè nummatos ideò quis dicat inertes.
Adiecere bonæ paulò plus artis Athenæ
Scilicet vt possis curuo distinguere rectum:
Horat. Gemmas, marmor, ebur, Tyrrhena sigilla, tabellas,
Argentum, vestes, Gætulo murice tinctas,
Sunt qui non habeant, est qui non curat habere.
Sed Bone quò virtus tua te vocat, I pede fausto:
I Bone quò *Genius bonus* & curanda *salutis*
Te ratio moueat, nec te deterreat hostis,
Non impostorum numerus, nec vis: namq; antè *Platonis*
Tempora certamen tantum certauimus olim;
Vicimus: & tua spes nunquam *(ter docte Boethi)*
Fallebat, nunquam fallat: nàm *turba* malorum
Atq; *indoctorum* numerosa *ruitq; peritq;*
Mole sua: periere omnes, quos duxerit error
Hùc illùc Lymphans in perditionis abissum.
Vicimus, hoc certum est, confidite, vicimus omnes:
Et mihi nùnc propriæ sola ratione salutis
Et mutare solum licet atq; inuisere cœlum
Alternum, verò animum mutare, aliumuè
Quàm vestrum me esse, magis non viuere mallem.
Vester semper ero docti, Iuuenesq, Senesq;
Vester ero *frater, socius, collega:* precórq;
Vt vos ingeniis miris & dotibus artis
Estis, & antè alios, opera praxiq; beati
Sitis: sic medicæ quoq; gloria splendeat artis.
Vos amo, vos *veneror,* vobis *instruio.* Sed nùnc
Finio, vos omnes iterum *saluete. Valete.*

MVSEVM BRITAN NICVM

FINIS.